

Stručný výčet prováděných pracovních činností:

- Příprava pracoviště, stanovení pracovních postupů a metod dle zadání výroby.
- Trídění a příprava vstupní suroviny pro zpracování dřevařských polotovárů.
- Seřizování a obsluha dřevozpracujících strojů a zařízení.
- Úprava materiálu a polotovárů (řezáním, hoblováním, vrtáním, dlabáním, broušením apod.).
- Doprava, skladování a manipulace s materiálem a výrobky ze dřeva (ruční i strojní).
- Provádění čištění a údržby nástrojů, strojů a zařízení.
- Úklid pracoviště.

Charakteristika místa výkonu práce:

Pracovník v dřevozpracující výrobě vykonává práci na venkovních i vnitřních pracovištích. Na venkovních pracovištích dochází zpravidla k manipulaci se surovým dřevem nebo polotovary (předpřipravené řezivo), resp. jeho přepravě na vnitřní pracoviště pomocí manipulační techniky. Uvnitř výrobních hal/dílen pracovník manipuluje se dřevem (ručně nebo strojně) a připravuje ho ke strojnímu opracování (za použití pil, dlabáček, tloušťkovaček, brusek, CNC center, včetně používání ručního nářadí ad.). Součástí vnitřních pracovišť jsou i příruční sklady pro polotovary, výrobky, nářadí a popř. další potřebný materiál a zařízení. Materiál je skladován i volně na určených místech na pracovištích.

Kvalifikační požadavky:

Nejvhodnějším vzděláním je střední vzdělání s výučním listem v oboru truhlář, truhlářské práce (kód oboru KKO V 3356E) nebo v oboru dřevařská výroba (kód oboru RVP 33-57-E/01).

Relevantní mimořádné provozní události:

- Úraz pracovníka v důsledku účinků mechanických rizik při práci s dřevozpracujícími stroji a zařízeními, zejména pořezání, amputace, odření, pohmoždění, zasažení odletujícími částmi apod.
- Úraz pracovníka v důsledku zasažení sesunutým materiálem (např. při nevhodné manipulaci, skladování).
- Pád pracovníka na rovině, uklouznutí, zakopnutí, zvrtnutí kotníku při pohybu po nerovném nebo kluzkém povrchu.
- Úraz pracovníka následkem zasažení elektrickým proudem (v důsledku zkratu, technické závady, poškození nebo přetížení používaného stroje/zařízení).
- Požár nebo výbuch usazeného dřevitého prachu na pracovišti, v důsledku technické poruchy, používaných zařízení apod.
- Poškození pohybového aparátu pracovníka v důsledku nevhodné manipulace s břemeny (např. při ručním přemísťování dřeva).
- Úraz pracovníka v důsledku strojní manipulace se dřevem (používání manipulační techniky, zdvihacích zařízení).
- Chronické poškození zdraví pracovníka vlivem dlouhodobé expozice hluku, vibracím, dřevnému prachu, proměnlivým klimatickým podmínkám a zvýšené fyzické zátěži.

Základní opatření pro předcházení mimořádným událostem nebo jejich následkům:

- Zajištění výkonu práce zdravotně a odborně způsobilými pracovníky.
- Pravidelné provádění pracovnělékařských prohlídek.
- Seznámení pracovníků se všemi relevantními riziky spojenými s výkonem práce a s opatřeními přijatými proti jejich nežádoucímu působení na lidské zdraví.
- Pravidelný výcvik a školení pracovníků ve vztahu k BOZP a PO, poskytování první pomoci a používání OOPP.
- Praktický zácvik pracovníku přímo na pracovišti zaměřený na provádění bezpečných pracovních postupů.
- Vybavení pracoviště prostředky pro poskytnutí první pomoci a hasebními prostředky.
- Poskytování a používání stanovených OOPP.
- Zajištění suroviny a skladovaného materiálu proti pádu/sesunutí.
- Používání pouze určených, nepoškozených, pravidelně kontrolovaných/ revidovaných pracovních zařízení, strojů, pomůcek a nářadí v souladu s pokyny výrobce.
- Dodržování bezpečných pracovních postupů pro jednotlivé činnosti.
- Provádění pravidelného úklidu pracovišť (zejména od nánosů dřevitého prachu).
- Zákaz práce pod vlivem alkoholu a psychotropních látek.

Rizikové faktory:	Doporučené kategorie práce:	Výsledné zařazení do kategorie práce a přijatá opatření pro minimalizaci zdravotních rizik (doplňte):	Základní právní předpisy, které se týkají výkonu práce (v platném znění):
☒ Prach	1 – 2 – 3 – 4		• Zákon č. 262/2006 Sb. § 101–108 • Zákon č. 309/2006 Sb. § 2, 4–7, 11–13 • Nařízení vlády č. 361/2007 Sb. § 3–12, 22–30, 39, 41–44, 45–45a • Nařízení vlády č. 272/2011 Sb. § 9–10, 13–17 • Nařízení vlády č. 390/2021 Sb. § 3–5 • Nařízení vlády č. 193/2022 Sb. § Příloha č. 3, bod 1.2 • Nařízení vlády 339/2017 Sb. § 3–4, 8, 11 • Nařízení vlády č. 378/2001 Sb. § 3–4 • Nařízení vlády č. 101/2005 Sb. § 3–4, Příloha • Nařízení vlády č. 406/2004 Sb. § 2–6 • Nařízení vlády č. 375/2017 Sb. Příloha • Vyhláška č. 48/1982 Sb. § 33–47 63–70
☒ Chemické látky	1 – 2 – 3 – 4		
☒ Hluk	1 – 2 – 3 – 4		
☒ Vibrace	1 – 2 – 3 – 4		
☒ Fyzická zátěž	1 – 2 – 3		
☒ Pracovní poloha	1 – 2 – 3		
☐ Zátěž teplem	1 – 2 – 3 – 4		
☐ Zátěž chladem	1 – 2 – 3		
☐ Psychická zátěž	1 – 2 – 3		
☐ Neionizující záření a elektromagnetická pole	1 – – 3		
☐ Zraková zátěž	1 – 2 – 3		
☐ Práce s biologickými činiteli	2 – 3 – 4		
☐ Zvýšený tlak vzduchu	2 – 3 – 4		

Četnost periodických lékařských prohlídek: Pro kategorii 2: 1x za 4 roky (osoby mladší 50 let) nebo 1x za 2 roky (osoby starší 50 let). Pro kategorii 2R a 3: 1x za 2 roky. Pro práci v noci: 1x 2 roky.

Karta BOZP pro profesi: Dělník v dřevozpracující výrobě

Seznam nebezpečí	Ohrožená část těla													Hodnocení rizik			
	Hlava						Horní končetiny		Dolní končetiny		Různé				N	P	MR (NP)
	lebka	sluch	zrak	dýchací orgány	obličej	celá hlava	ruce/prsty/zápěstí	paže	chodidlo	nohy (části)	pokožka	trup/břicho/záda	vnitřní část těla	celé tělo			
Mechanická nebezpečí																	
Padající předměty														X			
Odletující částice			X		X												
Ostré hrany							X				X						
Pohybující se části zařízení														X			
Pohybující se předměty														X			
Kluzký / nestabilní povrch									X								
Špičaté předměty							X			X				X			
Látky pod tlakem nebo za sníženého tlaku																	
Zvířata																	
Chemická nebezpečí																	
Nebezpečné plyny a páry																	
Nebezpečné kapaliny											X						
Nebezpečné pevné látky																	
Aerosol, kouř				X													
Nedostatek kyslíku																	
Nebezpečné odpady																	
Biologická nebezpečí																	
Patogenní látky																	
Alergeny																	
Živočišné jedy (toiny)																	
Mikroorganismy (viry, bakterie)																	
Paraziti																	
Hmyz																	
Elektrická nebezpečí																	
Elektrický oblouk																	
Živé části							X							X			
Statická elektřina																	
Elektromagnetické pole																	
Elektrický zkrat							X										
Blesk, atmosférická elektřina																	
Nebezpečí záření																	
Optické záření (VIS)																	
Nízkofrekvenční el-mag záření (DV)																	
Vysokofrekvenční el-mag záření (KV)																	
Neionizující záření (IR, UV, laser)																	
Ionizující záření																	
Tepelná nebezpečí																	
Sálavé teplo																	
Konvektivní teplo																	
Kontakt s horkou kapalinou																	
Kontakt s horkým plynem																	
Kontakt s taveninou																	
Kontakt s horkým povrchem																	
Plamen															X		
Výbuch															X		
Kontakt s chladnou kapalinou																	
Kontakt s chladným plynem																	
Kontakt s chladným povrchem																	
Sníh, led, tříšť									X								
Nebezpečí hluku																	
Vysoce impulsní hluk																	
Proměnný hluk		X													X		
Ustálený hluk																	
Vysokofrekvenční hluk																	
Ultrazvuk																	
Infrazvuk a nízkofrekvenční hluk																	
Nebezpečí vibrací																	
Vibrace přenášená na ruce							X	X									
Vibrace způsobující kmitání v horní části páteře a hlavy																	
Vibrace přenášené na celé tělo																	
Ergonomická nebezpečí																	
Vysoká teplota vzduchu														X			
Nízká teplota vzduchu														X			
Nízká/vysoká vlhkost vzduchu																	
Nízká úroveň osvětlení																	
Oslňující světlo																	
Blikání, stroboskopické jevy																	
Příliš malé vizuální detaily																	
Nevhodná výška pracovní roviny								X			X						
Nedostatečná výška pracoviště																	
Omezený pracovní prostor														X			
Ztížený průchod																	
Nepříjemná pracovní poloha								X			X						
Nevhodné dosahové vzdálenosti																	
Monotónní činnost																	
Vnucené pracovní tempo																	
Trvalé sledování obrazovek																	
Ruční manipulace																	
- s náradím							X	X									
- s břemeny							X	X			X						
- s vozíky											X						

Doporučený rozsah osobních ochranných pracovních prostředků	Požadavek na shodu s normou	Orientační životnost (měs.)
Pro ochranu hlavy		
☒ ochranná přilba / průmyslová přilba s vysokým stupněm ochrany	EN 397+A1, EN 14052+A1	PV
☐ průmyslová přilba chránící při nárazu hlavou	EN 812	24
☐ protitúderová ochranná přilba	ČSN 395360	PV
☐ ochrana proti skalpování	24	
☐ ochrana hlavy proti teplu a plameni (kukla)	EN ISO 11612	24
☒ ochranná pokrývka hlavy proti slunečnímu záření nebo prachu	12	
☒ ochranná pokrývka hlavy proti chladu	EN 342	24
Pro ochranu sluchu		
☒ zátkové chrániče sluchu a podobné prostředky	EN 352-2	PO
☒ mušlové chrániče sluchu	EN 352-1	12
☐ akustické přílby (tzv. protihlukové přílby)	24	
☐ mušlové chrániče sluchu, které lze připojit k ochranným přílbám	EN 352-3	12
☐ chrániče sluchu s přijímačem nebo s interkomem	EN 352-4,- 5,- 6	PV
Pro ochranu očí a obličej		
☒ ochranné brýle	EN 166	12
☐ ochranné brýle proti rentgenovému, laserovému, UV, IČ a VIS záření	EN 169, EN 170, EN 171, EN 172, EN 379+A1, EN 175	12
☐ ochranné obličejové štíty	EN 166, EN 1731	12
☐ svářečské kukly a štíty (štíty s držadlem, kukly s upínacím náhlavním páskem nebo kukly na ochranné přílby)	EN 166, EN 175, EN 379+A1	24
Pro ochranu dýchacích orgánů		
☒ filtrační polomasky (respirátory) / filtrační polomasky s integrovanou vrstvou aktivního uhlí	EN 149+A1	PO
☒ masky s filtry proti částicím, parám, plynům s vhodnou lícnicovou částí	EN 405+A1, EN 140, EN 136, EN 143,	PO
☐ izolační dýchací přístroje s přívodem vzduchu	EN 137, EN 138, EN 14593-1,2, EN 14594	36
☐ prostředky na ochranu dýchacích orgánů včetně snímatelné svářečské kukly	EN 12941+A2 / EN 12942	PV
Pro ochranu rukou a paží		
☒ rukavice na ochranu před mechanickými riziky nebo proti pořežu	EN 420+A1, EN 388, EN 381-1, EN 1082-1,- 2	PO až 3
☒ rukavice na ochranu před vibracemi	EN ISO 10819	6
☐ rukavice na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 374-1,- 2,- 3,- 4	PO až 2
☐ rukavice na ochranu před elektrinou	EN 60903-ed.2, EN 12477+A1, EN 16350	3 až 6
☐ rukavice na ochranu před teplem nebo ohněm	EN 407, EN 12477+A1	3 až 6
☒ rukavice na ochranu před nízkými teplotami	EN 511	3 až 6
☐ rukavice na ochranu před ionizujícím zářením a radioaktivními látkami	EN 421	24
☐ palcové rukavice	EN 420+A1, EN 388	2
☐ ochranné návleky na prsty	1	
☐ ochranné rukávy, náloketníky, zápěstní řemínky (nátepníky)	EN 1082-1,- 2	6 až 24
☒ ochranné rukavice pro práci ve vlhkém, mokřem nebo znečišťujícím prostředí	EN 420+A1	PO
Pro ochranu nohou		
☐ obuv polobotková, kotníčková, poloholeňová, holeňová a vysoká, zejména do vlhkého prostředí	EN ISO 20347, EN ISO 20345	24
☒ obuv s ochrannou a bezpečnostní tužinkou	EN ISO 20345, EN ISO 20346	12 až 24
☐ obuv, kterou lze rychle vyzout	12	
☒ obuv s podešví odolnou proti žáru (perko)	EN ISO 20349	12
☐ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv s protiskluznou podešví	EN ISO 20345	9 až 24
☐ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv odolná proti vibracím	EN ISO 20345	12
☒ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv antistatická	EN ISO 20345	12
☐ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv tepelně izolační	EN ISO 20345	6
☐ obuv chránící před chemickými látkami	EN 13832-2,- 3	6 až 12
☒ ochranná obuv pro obsluhu přenosných řetězových pil	EN ISO 17249 ed.2	12
☒ ochrana nohou proti pořežání (kamaše)	EN ISO 381-5	6 až 12
☐ chrániče kolen	EN 14404+A1	12
☐ chrániče nártu	EN 13277	12
☐ vyměnitelné podešve (odolné proti žáru, propíchnutí nebo potu)	EN ISO 20345	24 až 36
Pro ochranu trupu a břicha		
☒ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před mechanickými riziky nebo proti pořežu	EN ISO 13998, EN ISO 11393-6	24 až 48
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před rozstříknutým roztaveným kovem	EN ISO 9185	24
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 14605+A1	6 až 12
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry proti chladu	EN 342	24 až 36
☐ vyhřívané vesty	36 až 72	
☐ ochranné zástěry proti vodě	18	
☐ záchranné plovací vesty	EN ISO 12402-6+A1	24 až 48
☐ zástěry na ochranu před rentgenovým zářením	EN 61331-3	24 až 36
☐ bederní pásy, protektory	24 až 36	
Prostředky pro prevenci pádů		
☐ zachycovací postroje, spojovací prostředky, spojky, kotvící zařízení	EN 354, EN 361, EN 362, EN 795,	12
☐ prostředky pro zachycení nebo tlumení kinetické energie při pádu	EN 353-1+A1, EN 353-2, EN 355, EN 360, EN 363	PV
☐ pásy a spojovací prostředky pro pracovní polohování nebo zadržení	EN 358,	PV
Ochranné oděvy		
☒ ochranné pracovní oděvy (dvojdielné, kombinězy)	EN ISO 13688, EN 342, EN 343+A1, EN 381-5,- 11, EN 1149-5,	6 až 24
☐ oděvy poskytující ochranu před strojním zařízením a ručním nářadím (proti bodnutí, pořežání apod.)	EN ISO 20471+A1, EN ISO 11611, EN ISO 11612, EN 13034+A1	12
☐ oděvy na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 14605+A1	12 až 24
☐ oděvy na ochranu před nebezpečnými mikroorganismy	EN 14126	JP
☐ oděvy chránící před rozstříkem roztaveného kovu nebo před infračerveným zářením	EN 348, EN ISO 11612, EN ISO 6942	PO až 24
☐ oděvy odolné proti žáru a ohni	EN 11611, EN ISO 11612, EN 1486, EN ISO 14116	6 až 24
☒ oděvy proti chladu	EN 342, EN 343+A1, EN 14058	36
☐ oděvy proti vodě s impregnací (nepromokavé)	EN 342, EN 343+A1, EN 14058, EN 14360, EN ISO 15027-1	12 až 24
☐ oděvy na ochranu před ionizujícím zářením	EN 1073-1,2	36
☐ oděvy na ochranu před kontaminací radioaktivními částicemi	EN 1073-2	JP
☐ oděvy na ochranu proti statické elektríně a elektrickému oblouku	EN 1149-1,2,3,5, EN 61482-1-2	12
☐ oděvy prachotěsné a proti kapalným aerosolům	EN 14605+A1, EN ISO 13982-1; EN 13034 + A1	JP
☐ oděvy plynotěsné	EN 943, EN 14126	PV
☐ oděvy a doplňky s vysokou viditelností z retroreflexních a fluorescenčních materiálů	EN ISO 20471	6 až 24

PV	Podle určení výrobce
PO	Po opotřebení (u ochrany dýchacích orgánů do nasycení filtračního média)
JP	Pro jednorázové použití

Pokyny pro zajištění bezpečnosti práce

Používání dřevobráběcích strojů:

Pokyny pro bezpečnou práci:

- U strojů s nebezpečím zachycení např. části pracovního oděvu, musí obsluha před prací odložit prstýnky, řetízky, náramkové hodinky, vázanky, šály apod., neboť zvyšují nebezpečí zachycení rotujícími částmi stroje. Proti zachycení vlasů se musí obsluha chránit čepicí nebo správně uvázaným šátkem.
- Přisouvat materiál k nástroji až poté, co nástroj dosáhl stanovené obráběcí rychlosti.
- Při obrábění materiálu delšího, než je délka pracovního stolu, se nesmí pracovat bez opěrných stojánek.
- Na stacionárních strojích trvale používaných v uzavřených prostorách musí být instalováno zařízení na odsávání nebo mechanické odstraňování vznikajícího odpadu.
- Na každém řezném nástroji musí být trvale vyznačeny jeho nejvyšší dovolené otáčky.
- Stroje s posuvem materiálu musí mít zařízení proti nebezpečnému vymrštění obráběného materiálu (zpětný vrh apod.).
- Vodicí pravítko musí být při řezání vždy řádně upnuté.
- Řezné nástroje, u nichž se materiál do řezu posouvá pracovní pomůckou (podavačem materiálu), musí být chráněny kromě činné části ochranným krytem.
- Při provádění broušení používat stanovené OOPP k ochraně dýchacích orgánů a zraku (dřevitý prach z tvrdého dřeva má karcinogenní účinky).
- Dodržovat požadavky stanovené v dokumentaci o ochraně před výbuchem (např. v celém prostoru výroby platí zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm; svařování a používání jiných zdrojů iniciace lze jen na základě písemného povolení; používání nářadí v nejspíšivém provedení, tj. vhodné pro nebezpečné prostředí).

Zakázané práce:

- Piliny, třísky a jiný odpad odstraňovat ze stroje za chodu nástroje; odstraňovat odpad holou rukou.
- Vzdálit se od stroje v případě, že je nástroj v pohybu.
- Doběh otáčejících se nástrojů zkracovat po vypnutí stroje brzděním rukou, tlakem dřeva nebo jiným nevhodným způsobem.
- Dotlačovat řezaný materiál holou rukou (bez použití pracovních pomůcek).
- Provozovat stroj nebo technické zařízení, které má demontováno nebo poškozeno ochranné zařízení.
- Vkládat končetiny do sblíhových míst stroje.
- Neprovádět pravidelný úklid dle stanoveného harmonogramu (ponechávat na podlaze pracoviště souvislou vrstvu dřevitého prachu).

Používání ručních motorových řetězových pil:

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Obsluha musí před započítím práce zkontrolovat bezpečnostní a ochranné prvky (např. zachycovač roztrženého pilového řetězu, bezpečnostní brzdu řetězu).
- Používání OOPP k ochraně sluchu, očí, těla proti poškození řetězem pily (zejména mušlové chrániče sluchu, oděv proti prořezu, ochranná přilba se štítem, obuv s ocelovou tužinkou).
- Při startování pily položit na vhodné bezpečné místo, pevně ji přidržívat, přičemž řetěz se nesmí dotýkat žádného předmětu.
- K řezání využívat nabíhající i odbíhající část řetězu, koncem listy se nesmí řezat (kromě zpětného vrhu dochází k nadměrnému opotřebování listy).
- Při práci zaujímat stabilní postoj a přerušit práci, pokud se cizí osoby pohybují v ohroženém prostoru.
- Dodržování max. úhmné doby práce s pilou za směnu a pravidelné přerušování práce s bezpečnostními přestávkami dle návodu výrobce příslušného typu pily.
- Obsluha smí používat pilu maximálně do výše ramen.
- Při pohybu po pracovišti musí být pila vypnuta.
- Nepověřovat práci s ruční motorovou řetězovou pilou osamocenenou osobu.
- Obsluha musí veškeré práce provádět v souladu s návodem zařízení, se kterým musí být řádně seznámena.

Zakázané práce:

- Startovat pilu ve stoje tzv. z ruky; držet pilu při řezání pouze v jedné ruce.
- Pracovat s pilou nad úroveň ramen; řezat špičkou pily.
- Používání pily k jiným účelům, než je určeno v návodu výrobce provádět čištění či údržbu při zapnutém stavu.
- Ponechání motoru řetězové pily v chodu při přecházení na pracovišti na vzdálenost větší než 150 m.
- Doplnňovat pohonné hmoty v blízkosti zdrojů zapálení.
- Pracovat s pilou na zebříku.

Manipulace s břemeny:

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Při ruční manipulaci s břemeny dodržovat stanovené hygienické limity, kdy muži mohou při občasném zvedání a přenášení břemen manipulovat s břemeny o hmotnosti do 50 kg, při častém zvedání a přinášení do 30 kg (pro ženy platí limit 20 kg, resp. 15 kg); těžší břemena je nutné přenášet ve dvou.
- Dodržovat zásady pro bezpečné zvedání, přenášení a ukládání břemen (tj. zvedat břemeno z podřepu, bez výrazného předklonu apod.).
- Při manipulaci s těžkými břemeny využívat vhodné pracovní pomůcky a strojní/technická zařízení (např. ručně vedené a vysokozdvizné vozíky, zdvihací zařízení).
- Při používání zdvihacích zařízení zpracovat a dodržovat provozní předpis Zásady bezpečné práce zdvihacího zařízení (např. jeřábník musí mít vždy neomezený výhled na manipulované břemeno, nemá-li ho musí manipulaci zajistit signalista; břemeno může vázat pouze pověřený a zaškolený/zacvičený vazač břemen; v ohroženém prostoru manipulace se nesmí pohybovat osoby).
- Při používání manipulační techniky dodržovat zásady bezpečné manipulace (např. převážena břemena musí být zajištěna proti pádu/pohybu; osa stohovaných manipulačních jednotek musí být svislá s min. odklonem od svislice max. 2 %; jestliže při jízdě vpřed břemeno brání viditelnosti, musí obsluha s VZV couvat, případně, vyžadují-li to podmínky provozu, musí být zajištěno navádění jinou osobou; vidlice musí pevně podírat manipulační jednotku nejméně na 2/3 její délky nebo šířky ve směru nabrání).

Zakázané práce:

- Používat k manipulaci s břemeny pomůcky a zařízení, která k tomu nejsou určena nebo jsou poškozena.
- Přetěžovat manipulační techniku a zdvihací zařízení; pracovat v rozporu s pokyny od výrobce.
- Obsluhovat zařízení, pro které není obsluha zdravotně a odborně způsobilá.
- Zdržovat se pod zavěšeným břemenem nebo ho během manipulace přidržívat rukou.
- Používat poškozené vázací prostředky nebo prostředky bez provedených kontrol/revizí.
- Lézt po vytvořeném stohu, pro zajištění stability vytvořený stoh podírat nebo vytvářet stoh z nevhodných/nestabilních materiálů/výrobků.
- Opustit zdvihací zařízení, pokud je břemeno zavěšeno, nebo manipulační vozík, pokud jsou vidlice s břemenem zdviženy.
- Během obsluhy zdvihacích zařízení nebo vysokozdvizných vozíků telefonovat nebo si pouštět hlasitou hudbu do sluchátek.

Metodologie pro vyhodnocení rizik (k tabulce na s. 16)

Pravděpodobnost	
Lze očekávat (stává se často)	10
Je to možné	6
Ne příliš obvyklé, ale možné	3
Ne příliš pravděpodobné, ale již se někde stalo	1
Možné, ale nepravděpodobné, ještě se nestalo	0,5
Prakticky nemožné	0,2
Vyloučené	0,1

Následky (závažnost)	
Katastrofa (mnoho SÚ, nebo škoda přes 100 mil. Kč)	100
Závažná havárie (několik SÚ, nebo škoda přes 10 mil. Kč)	40
Havárie (jeden SÚ, nebo škoda přes 1 mil. Kč)	15
Vážná nehoda (těžký úraz, nebo škoda přes 100 tis. Kč)	7
Nehoda (úraz bez trvanlivých následků, nebo škoda přes 10 tis. Kč)	3
Porucha (drobné poranění, nebo škoda nad 1 tis. Kč)	1

Poznámka: SÚ = smrtelný úraz

Míra rizika (MR)	Úroveň rizika	Kategorie přijatelnosti	Priorita opatření
≥ 160	velmi vysoké riziko	nepřijatelné riziko	Přerušit provoz nebo ihned přijmout opatření ke snížení rizika
48 až 159	vysoké riziko		
20 až 47	významné riziko	podmíněně přijatelné riziko	Opatření ke snížení rizika přijmout bez zbytečného odkladu
8 až 19	zvýšené riziko		
3,1 až 7	mírné riziko	přijatelné riziko	Opatření ke snížení rizika provést podle pořadí významnosti
≤ 3	zanedbatelné riziko		

Poznámka: Tato karta BOZP je pouze základním východiskem pro praktické uplatňování zásad prevence rizik na pracovištích a neřeší uvedenou problematiku vyčerpávajícím způsobem. | Vypracoval: Ing. Lucie Kocůrková, Ph.D., Bc. Martin Chytil | Lektoroval: Ing. Jakub Marek, MSc. | © Znalecký ústav bezpečnosti a ochrany zdraví, z. ú., 2022, www.zuboz.cz